

WIENNIK DWA

LIŚCIENIE SOCYALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY:
W Lwowie miesięcznie 440 Mk., z dostawą do domu 500 Mk., na prowincji 500 Mk., za granicą 700 Mk.
CENA OGŁOSZEŃ:
Ogłoszenia miesięczne i zamieszane: Za 1 wiersz nonpareil, 1-esp. ogłosz. zwykt. (za tabakom) 30 Mk. Za wiersz w nadmiarze i nakładzie 150 Mk. Za 1 wiersz po kronce i komunikacji 200 Mk. Za wiersz przed kronką i reportażem 250 Mk. Za wiersz na 1-zej stronie 300 Mk. Drobne ogłoszenia za słowo 15 Mk. Za kupno, sprzedaż 20 Mk. Paski na stł. tekst, a góry 200 Mk. u dołu 200 Mk. Za miejsce rozryw. 25 proc. drożej.
Ogłoszenia zagran. o 100 pr. drożej.
Adres Red. i Adm. Lwów, Sykstuska 21. Tel. Nr. 24
Cena pojed. egzempl. z całym obszarem Polski **20 Mk.**

Prakow
Biblioteka Uniwersytecka

NAKŁ.: LUD. SPOŁOZIELN.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZ.: **ARTUR W. HAUSNER.**

Zakończenie konferencji genueńskiej.

NAJSOLIDNIEJSZE ŹRÓDŁO ZAKUPU **KÖRNER** **LWÓW**
Magazyny konfekcji męskiej i dziecięcej Trybunalska 6.

JUŻ ZOSTAŁA OTWARTA
RESTAURACJA, KAWIARNIA I CUKIERNIA
MIECZYSLAWA BACHMANA
W PARKU KOŚCIUSZKI (ogród pojezuicki).
Codziennie koncert orkiestry wojskowej 19 p. p. pod osobistym kierownictwem kapelmistrza GRANATA.

Przeciwko fałszowaniu wyborów.

Przemówienie sejm. tow. Daszyńskiego

Tow. Daszyński przemówienie powyższe wygłosił w Sejmie podczas debaty wtorkowej.

Walka o ordynację wyborczą należy wszędzie do najeńszczych, jakie dany Sejm ma przed sobą. Chodzi tu bowiem o to, ażeby każde stronnictwo zdołało zapanować nad chwilowym uczuciem swego własnego interesu i aby zdolne było do postępowania w myśl korzyści ogólnych. Dlatego ja, który przypominam sobie razem z kilkoma starymi ludźmi, jak mogliśmy od roku 1897 aż do r. 1907 — przez 10 lat, walczyć wśród ludu, w szerokich masach ludowych, — ja, który widziałem, jak w tym ogniu walk rozwijało się stronnictwo ludowe w Małopolsce, ja, który w tej walce byłem promotorem i który na spółkę z moimi przyjaciółmi politycznymi przez 10 lat propagowałem zjednoczenie wsi i miast — ja mam prawo moralne razem z moimi towarzyszami wyrazić głęboki żal, że panowie ludowcy maszerują dziś na czele tych, którzy chcą równość prawa wyborczego zdiawić i sfalszować.

Nigdy nie zapomnę owej szalonej kampanii argumentów przeciwko równemu prawu wyborczemu dla chłopów. Nie zapomnę nigdy jak z trybuny parlamentu austriackiego przemawiał Wojciech hr. Dzieduszycki, który się pytał: jakto? pastuchowi, analfabeci chcecie dać równe prawo głosu, tak jak profesorowi uniwersytetu?! A my odpowiedzieliśmy: tak, tak jest, bo wobec ciężarów najstraszliwych, ciężarów życia jest on zrównany, odpowiadaliśmy argumentem chrześcijańskim (wesołość), że skoro wobec Boga wszyscy są równi, to mają być i muszą być równi wobec prawa wyborczego.

A pytam Was, panowie Piastowcy, w których szeregach byli niegdyś pastuchy i analfabeci i do dzisiejszego dnia analfabeci są, także to łatwo zmienić w ciągu kilku lat swoją rolę, że chcecie dzisiaj upośledzić miasta i inne stronnictwa, które nie doszły do tego do czego wyście dopiero w tym sejmie doszli. Dlaczego każećcie innym gorzej traktować niż siebie? Czy nie czujecie, że ten hr. Wojciech Dzieduszycki, który pytał jakim prawem pastuch analfabeta ma mieć równe prawo wyborcze z prof. uniwersytetu, że był krew z krwi i kość z kości tych z pośród was, którzy powiadacie, że mniejszość ma być pokrzywdzona. A cóż miasta winny, że one stanowią 30 proc., czy to jest nasza wina, że jest niedorozwój nasz, i wy chcecie ten niedorozwój karać, i wy chcecie miasta karać, że mają tylko 30 proc. I pytam: jakim prawem mniejszość robotnicza ma być ciężko karana za to, że jest mniejszością. Potworni są ci maleńcy „Makjawele” z waszej strony, którzy powiadają, że oni będą decydować, kto jest partią a kto nie jest partią. Moi panowie, bywały czasy, że głos niepodległej Polski miał zaledwie dwóch, trzech posłów. Kto wam daje prawo do sądenia, że któraś partia, która ma 3,4 mandaty, ma być skazana na zawsze na niedorozwój? Pytam się kto? Dawniej byli cesarze i carowie, ci mieli majestat urojony i w imię tego majestatu dyktowali, ale pytam się, w imię jakiego majestatu p. Rataj chce

Endecja żąda dymisji wiceministra za obronę urzędników!

Z konwentu seniorów
WARSZAWA, 19. maja. (tel. wł.) Dzisiejsze posiedzenie konwentu seniorów zostało zwołane w sprawie incydentu, jaki wydarzył się na wczorajszym posiedzeniu plenarnym z okazji wystąpienia wiceministra Mikuleckiego przeciw zarzutom posła Adamskiego o działania urzędników państwowych na szkodę skarbu państwa. Zarzuty skonkretyzował poseł Głębicki oświadczeniem, iż wiceminister użył wielce obraźliwego słowa „oszczerstwo” przeciwko posłowi Adamskiemu, i że przywołanie mowy przez wicemarszałka Moraczewskiego do porządku nie było wystarczające, wskutek czego kluby pralnicowe, same musiały sobie dać satysfakcję i konsekwentnie będą stały na tem stanowisku. Poseł Lutosławski żądał udzielenia dymisji wiceministrowi Mikuleckiemu przez ministra skarbu. Z ostrymi zarzutami przeciw wiceministrowi Mikuleckiemu wystąpił również poseł Czerniewski i Dubanowicz.

Poseł Federowicz zaznaczył, że wicemin. Mikulecki, jako dyrektor monopolu tytoniowego występował w charakterze eksperta i nie widzi w jego wystąpieniu złej woli. Podnosi dalej, że usunięcie wicemin. Mikuleckiego w tem sprawie dyskusji byłoby nieuczynnością wobec zwolenników monopolu i poniekąd przesądziłoby losy monopolu. Konwent ustalił, że na dzisiejszym posiedzeniu wicemin. Mikulecki wyrazi ubolewanie z powodu swego wyrażenia a ks. Adamski cofnie oszczercze zarzuty.

„CZYSTY INTERES” KS. ADAMSKIEGO.

WARSZAWA, 19. maja. (tel. wł.) Wczorajsze wystąpienie ks. Adamskiego i całej bandy antymonopolowej spotkało się z ostrą naganą prasy warszawskiej. Między innymi „Przegląd wieczorny” oświadcza, że wystąpienie ks. Adamskiego, było cyniczne i stwierdza, że interes ks. Adamskiego łączy się z interesami fabrykantów tytoniu wbrew interesom państwa.

PRZECIW OSZCZERSTWOM KSIĘDZA-POSŁA.

WARSZAWA, 19. maja. (tel. wł.) Dziś urzędnicy ministerstwa skarbu z powodu napasli ks. Adamskiego złożyli oświadczenie, że jeżeli ks. Adamski nie odwoła z trybuny sejmowej swoich oszczerstw, podadzą się gremialnie do dymisji.

KS. ADAMSKI ODWOŁUJE SWĘ ZARZUTY.

WARSZAWA, 19. 5. (tel. wł.). Przed porządkiem dziennym dzisiejszego posiedzenia sejmku ks. Adamski oświadczył, że nie miał na myśli ani powodu obrażać ogół urzędników, a zarzuty swe odnosił tylko do tych urzędników, którzy ponoszą odpowiedzialność za ogólną politykę monopolową. Poza tem wicemin. Mikulecki złożył oświadczenie, że cofa użyty przez siebie na wczorajszym posiedzeniu nieparlamentarny wyraz.

Głosowanie nad monopolem tytoni i ordynacją wyb. w tyg. przedświątecznym.

WARSZAWA, 19. maja. (tel. wł.) Na wczorajszym konwencie seniorów uchwalono, że następnego dwa posiedzenia sejmku odbędą się we

wtorek i środe, zaś w tygodniu przedświątecznym odbędzie się głosowanie nad monopolem i ordynacją wyborczą.

Jeszcze jeden nieudały proces polityczny.

KRAKÓW, 19. maja. (tel. wł.) Dziś zakończyła się rozprawa przeciw Zabłockiemu. Przysięgli zaprzeczyli pytanie główne co do zdrady

stanu 7 głosami przeciw 5. Wobec tego trybunał wydał wyrok uwalniający. Zabłocki został zaraz uwolniony z więzienia.

sobie przywłaszczyć prawo decydowania o tem, kto jest mafia, a kto partya. Ci, którzy ręk, świeżo z kajdan wyzwolonych, używają na to, by nowe kuć kajdany, doczekają się

PROTESTU POTĘŻNEGO ZE STRONY WSZYSTKICH KOCHAJĄCYCH RÓWNOŚĆ I PRAWO.

Za młodzi panowie jeszcze jesteście, jako stronnictwo świeżo z niewoli politycznej wyzwolone, z zależności strasznej, byście w chłopstwie już teraz hodowali ideologię krzywdy i kajdan dla miast i robotników. Za młodzi panowie jesteście, przywilej wasz cuchnie potem niewoli.

I widok tych reprezentantów, świeżo z nędzy i niewoli politycznej wyzwolonych chłopów, którzy jeszcze nie doszli do oddechu, jeszcze nie umieją jeść, a już upatrują (wesołość), ażeby drugim zabrać prawa polityczne, to jest obraz wstrętny, to jest obraz, który się nie ostoi wobec sumienia mas. W imię czego te wszystkie sądy i te rozstrzygania, kto ma co zabrać. Pytam się, czy ludowcy posiadli przywilej na patriotyzm, czy ludowcy są jedynymi budowniczymi państwa polskiego, czy ludowcy już nie wiedzieć jak długi czas ten sztandar walki o Niepodległość połączyli ze swoim sztandarem. To wszystko nie uprawnia do krzywdzenia innych, to też nie dziwnego, że wobec tak wielkich autorytetów, jakie panowie przedstawiają, walka z wami wcale nie będzie niemożliwa i gdyby się wam udało w tym Sejmie zabrać cudze głosy i skoszlawić (Głos: Nie prowokujcie walki) najprostszą zasadę sprawiedliwości, to powiem wam, że walka z wami będzie bardzo łatwa w waszych masach.

Wasze masy, to jeszcze masy w połowie gnące się pod niewola socjalną i polityczną i my do tych mas trafimy, pokażemy wam we właściwym świetle, pokażemy tych spanoszonych przedwcześnie polityków, którzy zapomnieli, gdzie się urodzili. Urodzili się z walki o prawo, a zgina fałszując to prawo. Do tego sejm według waszych obliczeń przejdzie blisko 100 reprezentantów nie-polskiej narodowości. Tych stu reprezentantów to 25 proc. blisko Sejmu i oni zostaną dołknąć. Czy ci pokrzywdzeni ludzie będą milczeć? Nie będą milczeć dlatego, że straciliby wszelki szacunek u swych mas i w naszych oczach, stałiby się legawymi psami, którzyby swoich krzywdzicieli po rękach całowali.

Może być, że uszczuplenie partje robotnicze, z wyjątkiem chadeków, którzy złączą się z endekami przy wyborach i pójdą pod endecką komendą.

Moi panowie, nie sądźcie, że będzie to z korzyścią dla Sejmu, że będzie to z korzyścią dla Polski. Bywały czasy, gdy mała liczba posłów chłopskich, przygotowywała miliony zorga-

ganizowanych. Bywały czasy, gdy mała liczba, zredukowana do jednego posła socjalistycznego, przygotowywała olbrzymią liczbę działaczy socjalistycznych. My nie spoczniemy, my, widząc, że w biały dzień się nas oszukuje, że nam kradną głosy przy pomocy paragrafów, nie będziemy milczeć, nie złożymy broni w tej walce przeciwko krzywdzicielom. Przeciwno potężniejszym walczyliśmy, i wygraliśmy. Dlaczego nam ma za imponować majestat p. Rataja, dlaczego? pytam — Czy argumentami, które ktoś wzbudza w politycznie myślącym polityku. Kto nam za imponuje, kto olśni te masy, ażeby zamilkły i pozwoliły się krzywdzić. Jestem głęboko przekonany, że nie wy na tem zyskacie, te wszystkie lupy narodowa demokracja zyska. Idźcie na to, ażeby narodowa demokracja większość absolutną w przyszłym sejmie mogła sobie stworzyć. I to jest wasz błąd i to jest wasza ciężka wina, i to jest rzecz, która was moralnie rozdwa, która uczciwych polityków pośród was powinna strachem przejmować. To jest praca dla endeków.

Musimy wam powiedzieć, że jesteście kiepskimi politykami, że zaślepiała was ta odrobinka władzy formalnej, która dostała się w wasze ręce, w wasze — reprezentantów chłopów, którzy w połowie swojej są nędzarzami, mieszkającymi w lepiankach, bez podłóg, w cuchnącym powietrzu razem z bydłem i z drobiem. (Głos: A mówiliście o paskarzach). Bo są i paskarze pośród was, ale nie tam w lepiankach, tylko ci, co mają czem paskować i którzy umieją zdobyć sobie treść i materiały paskarski. Przewróciło się wam w głowie

przez to, że ogromny rozpęd wsi dążący do reformy rolnej, wzięliście jako rozpęd partyjny; tymczasem to nie był rozpęd partyi, tylko to był rozpęd klasy, a wyście tę klasę zwięzili do programu i rozmiarów waszej partyi. Na klasę własną — chłopską, kajdany kujecie. Kajdany — powtarzam — i to będzie argumentem dla nas potężnym — kiedy pójdziemy na wieś i powiemy ludowcom: patrzcie, do czego doprowadziła chłopska mechanika małego, w stylu p. Rataja.

Proszę panów, dotychczasowe wasze grzechy są niczem w porównaniu z tem co chcecie zrobić, jaką atmosferę wytworzyć w przyszłym Sejmie. Gdy państwo walczy o swój byt ekonomiczno finansowy, chcecie do tego jeszcze dodać ciężkie walki polityczne. Chcecie — to zróbcie tę ustawę, tego potwora fałszywego, odejmijcie nam głos, zgilotynujcie dyskusję, sprowadźcie do konwulsji całą naszą opozycję. Jesteście jeszcze świeżo chłopską demokracją, ja wam najpiękniejsze momenty przypominam, mówię wam komplenny, na które wyście nie zasłużyli, jeżeli uchwalicie ten projekt. Byliście reprezentantami wyzwajającego się chłopstwa, walczyliście o prawa wyzwajającego się pastucha analfabety przeciwko przewadze hrabiego i w imię tego zaklinam was, rzucić tę nieczystą drogę, tę politykę fałszu, bądźcie demokratami, walczyć o szerokie podstawy dla przyszłego Sejmu, to jest zasadnicza podstawa dla życia ustawodawczego i politycznego całej Rzeczypospolitej Polskiej. (Okłaski na ławach socjalistów).

Dalsza rozprawa nad monopolem tytoniowym.

WARSZAWA. 19. maja. (Pat.) Sprawozdanie z posiedzenia sejmowego. Po przejściu do porządku dziennego przyjął sejm wedle referatu posła Tarnawskiego w drugim i trzecim czytaniu

ustawę ratyfikującą układ polsko-niemiecki w sprawie przejęcia wymiaru sprawiedliwości na G. Śląsku

przeszedł w dalszym ciągu do dyskusji nad monopolem tytoniowym.

„EKONOMISTA“ P. GŁABIŃSKI W OBRONIE PRYWATY.

Posel Głabiński zaznacza, że jeżeli w roku 1919 sejm wezwał rząd do przedłożenia ustawy o monopolu tytoniowym, to stało się to w czasie, kiedy tworzono różne urzędy pa-

stwowe o charakterze monopolowym. Lecz od tego czasu i rząd i sejm doszli do przekonania, że te monopole i urzędy zawiodły oczekiwania. Dziś zastanowić się należy nad naszymi warunkami gospodareczymi i skarbowymi i zapytać, czy monopol rokuje te nadzieje, o których mówi minister skarbu i referent.

Względy ekonomiczne przemawiają wszędzie przeciw monopolowi (?) który jest we wszystkim szkodliwy (?) dla produkcji miejscowej. Interes konsumenta jest z pewnością lepiej zabezpieczony przez monopol ale tylko tam, gdzie ten monopol jest należycie urządzony. W krajach monopolu nie tylko produkcja tytoniu lecz i eksport słabnie.

Jeżeli minister skarbu powiedział, że monopol jest dlatego lepszy, iż oprócz podatku daje państwu zysk przedsiębiorczy, to mowca mu-

URTON SINCLAIR.

Dzym Higgins.

PRZEKŁAD Dr. FELICYI NOSSIG.

(Ciąg dalszy).

Dzym, w czas uwiadomiony, spakował swe manatki, zgłosił się do apelu i zajął swe miejsce w wagonie. Następnego dnia musiał się zatrzymać „w obozie mobilizacyjnym“, który wyglądał również jak olbrzymie miasto.

Tu dla celów wojennych zbudowano port z dokami i warsztatami, gdzie okręty transportowe naładowywano prowiantami i ludźmi.

Okręty płynęły gromadnie w wielkiej ilości niby flota i przewoziły trzydzieści do czterdziestu tysięcy ludzi przez ocean.

Co tygodnia flota taka wypływała z portu nowojorskiego — to była odpowiedź Ameryki na atak niemiecki.

Tu widziano już nie tylko żołnierzy lecz cały aparat skomplikowanej służby zafrontowej: nie brakło w obozie tym niczego, czego dostarczyć może wiedza i spryt nowego narodu. Tu byli najmłodsi, pełni zapału synowie Ameryki, gotowi z całą gorliwością spełnić swoje zadanie. Kpili

oni sobie z śmierci i niebezpieczeństw, drżeli ze wzburzenia, ciekawości i ochoty.

Dzym Higinś patrzył na nich i wątpliwości jego stopniały jak śnieg kwietniowy.

Jak mógł człowiek patrzeć na ten ruch pełen życia i nie dać się porwać?

Jak mógł przebywać w towarzystwie tych rozśmianych i figlujących chłopaków i nie przejąć się ich nastrojem.

Dzym miał za sobą smutne dzieciństwo, nie znał prawie młodości swego kraju, tej swawolnej, nieprzewidywanej, nieco aroganckiej młodości demokratycznego świata.

Dzymowi, który nigdy nie uczęszczał do szkoły, trudno było rozumieć dziki żargon, którym się chłopacy ci posługiwali.

Jeżeli jeden zawołał na drugiego: Ty kłodo! nie oznaczało to wcale, że go nie lubiał, tak samo jak powitanie: Mój najśrodszy! nie oznaczało wielkiej miłości.

Dzym poddawał się, przysłuchiwał się niezrozumiałym uwagom i pieśni śpiewanej z wielkim zapałem i zapowiadającej, co będą we Francji robili

RÓZDZIAŁ DWUDZIESTY.

Dzym bierze kąpiel.

I.

Nie długo pożyli w obozie mobilizacyjnym; pociąg przewożący ludzi miał połączenie z wypływającym okrętem. Zjedli obiad, przenocowali

w obozie, potem pomaszęrowali do doków. „Słodkiego bólu rozłąkanie wiele było przy odplynięciu okrętu; szlochających matek i sióstr tu nie było, a damy z kantyny podawały już tylu tysiącom ludzi kawę z kanapkami, papierosy i czekoladę, że od płaczu zupełnie odwykły.

Wszystko to wyglądało jak emigracja narodu, tak wielka część ludności Ameryki była już po drugiej stronie, że nikt nie miał powodu obawiać się nostalgii.

Dzym wsiadł na okręt w nocy; lampy łukowe oświetlały długi pomost okrętowy, żołnierze poumieszczali swoje tobołki i stali dokoła jedząc, paląc i śpiewając. Przeszli tłumnie na pokład; bez szelestu i wśród ciemności przesunął się okręt przez port i wypłynął na morze.

Ponieważ należało być zawsze przygotowanym na napad nieprzyjacielskiej łodzi podwodnej, więc przystęp do portu był zabarykadowany, podminowany i tylko wąskie koryto otwarte było dla przepuszczenia okrętu.

Gdy rano zaświtał, okręt był już na pełnym morzu; prześlizgiwał się między wspaniałymi, przejrzystymi zjelenionymi falami, a Dzym Higgins, leżąc w swej kajucie przeklinał los, który go tu zwałił — potwora militarysty, pastwiącego się nad nim.

Medyczny oddział wojskowy szczepił surowice przeciw ospie i tyfusowi, nie posiadał jednak środka przeciw morskiej chorobie i przez pierwsze cztery dni Dzym pragnął gorąco, aby przyszła łódź podwodna i położyła koniec jego męce.

Nareszcie mógł już wyleżeć na pokład, ten

si powiedzieć, że jeżeli się okaże, że państwo tego zysku niema, że nie jest zdolne konkurować z prywatnem przedsiębiorstwem, wówczas ten argument odpada. Zestawiając bilanse monopolu tytoniowego w Małopolsce i tak zwanego monopolu handlowego w byłym Królestwie, trzeba dojść do przekonania, że nasza organizacja nie dorosła (?) jeszcze do tego, aby tak wielkie przedsiębiorstwo prowadzić samodzielnie bez wielkiego ryzyka dla państwa. Zarzuty, że system banderoli jest zły, że banderole fałszują, nie wytrzymują krytyki, bo fałszować można również wszystko, nawet banknoty. A zresztą są i inne systemy opodatkowania. Sprawdzianem, czy można prowadzić monopol może być tylko to, czy fabryki państwowe wytrzymują konkurencyę z prywatnymi. Mówca kończy swe przemówienie słowami: minister skarbu wyraził się, iż kto broni monopolu, broni interesów publicznych przeciw prywatnym. Czyż wszyscy uczeni w Europie przeciwni monopolowi występowali w interesie prywatnym? Mam wrażenie, że to wyrażenie ministra było nie dość przemyślane, a co do nas lekko zachodzi kolizja między interesem publicznym a prywatnym, staniemy jak jeden mąż przy interesie publicznym. (?)

Po przerwie obiadowej p. Postolski wypowiada się za monopolem i uważa, że robotnicy w prywatnych zakładach mają się gorzej, niż w państwowych. Państwo potrzebuje wznieść swoje dochody i ma dość siły, aby sprostać zadaniu monopolu.

P. Lüdecke oświadcza się przeciw ustawie.

Po przemówieniach pp. Woźnickiego i Lancuckiego, którzy wypowiedzieli się za monopolem, p. Rosset w imieniu Zjednoczenia mieszczkańskiego oświadcza się przeciw monopolowi.

P. Stapiński oświadcza, że klub jego będzie głosował za monopolem, który daje obfite źródło dochodów. Mówca zwraca w końcu uwagę, że nigdy w prasie nie agitowano tak odważnie przeciw monopolowi, jak obecnie. Dodaje to, że jest to agitacja podjęta w czymś interesie.

P. Matakiewicz imieniem klubu katolicko-ludowego opowiada się za monopolem.

Na tem obrady nad monopolem przerwano i przystąpiono do nagłego wniosku P. S. L.

W SPRAWIE GWALTÓW PUBLICZNYCH,

dokonanych dnia 16 maja w Poznaniu.

Po uzasadnieniu wniosku przez p. Rataja minister spraw wewnętrznych Kamiński oświadczył, że wysłał do Poznania specjalną komisję

pokorny, zbiedzony socjalistyczny agitator, pragnący tylko spokojnie leżać w jakimś słonecznym kąciaku, skądby nie mógł tak fał widzieć; na samą myśl o nich, czuł, że mu się wnętrzności przewracają. Powoli jednak nauczył się znów śmiać i chodzić, jadł bez przerwy, patrzył na wodę i widział inne okręty, dziwnie kolorowo zabarwione, posuwające się w kształcie litery V: dwa krzyżowniki na czele, po jednym z każdego boku i jeden z tyłu. Dzień i noc czuwał ludzie w koszu masztowym, inni pracowali przy sygnałach i heliografach; wiadomości bezdrutowe przelatwały powietrze, przestrzegając przed podwodnym nieprzyjacielem. Dotychczas łodziom podwodnym nie udało się jeszcze przyłapać transportu, lecz kilkakrotnie już próbowały tego, zapewne i dalszej nie zaniechają próby. Dwa razy dziennie odzywał się głośno dzwon i zągotą spieszyła do ćwiczeń z łodziami ratunkowymi; każdy pasażer miał swój numer i o ile nie leżał chory w swej kajucie, musiał zaopatrzyć pasem ratunkowym zająć swe miejsce.

Pasażerowie grali w karty, śpiewali i bawili się na pokładzie. Na górnym pokładzie, dokąd Dżyma nie zapraszano, przebywali oficerowie i pewna ilość pań i dziewcząt pielęgniarek. Łożnice nazywali te ostatnie „Jankami”; dobre i dzielne były te Janki; pracę swą traktowały poważnie i w swoim stroju z niezliczonymi kieszonkami pełne były godności i powagi. Było między nimi także kilka sufrażystek, które z wrogim rodem męskim wiodły gwałtowne dyskusje, dowodząc, iż świat, podczas wojny, czy pokoju

dla zbadania zająć i że po przeprowadzeniu śledztwa winni będą ukarani. Minister imieniem rządu oświadcza się za wnioskiem.

Nagłość i meritum wniosku przyjęto.

W załatwieniu dalszych punktów porządku dziennego przekazano komisjom wnioski nagły p. Gdyka

W SPRAWIE DROŻYZNY

i p. Rajcy w sprawie zniesienia pasów drożyznianych przy wymiarze uposażenia funkcjonariuszy państwowych.

Następne posiedzenie we wtorek o godz. 14 po południu.

Zakończenie konferencji genueńskiej

GENUA, 19. 5. (Pat.). Posiedzenie końcowe konferencji genueńskiej rozpoczęło się dzisiaj rano.

O godz. 9:15 prezydent Facta otworzył obrady. Po przyjęciu protokołu drugiego plenarnego posiedzenia złożył prezes komisji gospodarczej Colrad sprawozdanie o pracach komisji gospodarczej.

Następnie przedstawił Colrad najważniejsze przyczyny zaburzeń równowagi gospodarczej w Europie. Komisja gospodarcza wskazała przede wszystkim na znaczenie produkcji przy odbudowie Rosji. Kwestya surowców jest od roku 1916 jednym z najważniejszych zagadnień. Po wojnie handel zbyt nagle stał się wolnym. Wywołało to gorączkę wśród kupujących, którzy chcieli od razu pokryć zapotrzebowania i przez to wysrubowali ceny w górę. Od-

nowienie wymiany międzynarodowej i odnowienie dróg handlowych w Europie jest jednym z pierwszych warunków odbudowy Europy.

Prezydent Facta, przemawiając na końcu posiedzenia konferencji, oświadczył:

Rokowania w Hadze będą tylko dalszym ciągiem prac dokonanych w Genui. Wszystkie państwa, które wczoraj były jeszcze skutkiem wojny rozdzielone, ugruntowały wspólną nową pontykę Europy. Charakter pacyfikacji Europy, który Włochy starały się nadać konferencji, musi wycisnąć swe piętno na polityce Europy. Dzięki paktowi pokojowemu jakkolwiek tylko prowizorycznemu i ograniczonemu wyjdzie z Genui na cały świat słowo pokoju — tego pokoju, który jest najgorętszym życzeniem wszystkich narodów.

Zadania konferencji haskiej.

GENUA, 18. maja. (Pat.) Na zapytanie dziennikarzy, czy rezolucje powzięte w Cannes będą obowiązywały na konferencji w Hadze, odpowiedział L. George: naturalnie wobec tego, że rezolucje te zostały wydane przez cały świat. Na pytanie, czy L. George uda się do Hagi, odpowiedział on, że nie, albowiem zebranie w Hadze będzie raczej środkiem dla zbadania możliwości układu, środkiem mającym na celu udzielenie wskazówek zainteresowanym rządóm. Wreszcie na pytanie, czy komisje zebrane w Hadze udadzą się do Rosji dla przeprowa-

dzenia ankiety, powiedział L. George: Nie przypuszczam, aby ktokolwiek pragnął bardzo udać się w tej chwili do Rosji.

GENUA, 18. maja. (Pat.) Na wczorajszym posiedzeniu komisji politycznej oświadczył przedstawiciel Włoch, że rząd włoski wysłał odpowiedź na telegram Hughesa. Na to otrzymano w odpowiedzi od rządu amerykańskiego nowe oświadczenie, wedle którego Stany Zjednoczone zastrzegają sobie decyzję co do ich współdziałania na konferencji rzeczoznawców w Hadze.

KATASTROFA KOLEJOWA POD WARSZAWĄ.

WARSZAWA, 19. 5. (Pat.) Dnia 18 maja około godziny 16 zderzył się na szlaku Praga-Warszawa pociąg osobowy Nr. 659, idący z Zegrza z pociągiem próbnym, zdążającym z Jabłony. Powodem zderzenia była fałszywie ustawiona zwrotnica dla pociągu osobowego. Dwie

osoby ciężko, a 13 osób z podróżynych lekko rannych. Personal kolejowy nie poniósł szwanku. Oba parowozy, wagon służbowy i jeden wagon osobowy uległy nieznacznemu uszkodzeniu.

obejść się bez kobiet nie może, boć przecie nawet na przepelnionym okręcie transportowym musiano im zrobić miejsce.

Ponieważ Dżym nigdy jeszcze nie znajdował się na statku, nie wiedział, czy był on przepelnionym i przeszkadzało mu to wcale, gdy na pokładzie nie miał miejsca do przechadzki. Obserwował morze, wielkie białe mewy, barwne okręty, załogę przy robocie i zaznajamiał się z innymi pasażerami. Znalazł wnet także socjalistę, szofera wozu ambulansowego i nawet międzynarodowca z Oregonu. Nawet ci ludzie nie nawidzili cesarza; część ich była już we Francji i byłoby się ich więcej zgłosiło, gdyby nie rozgoryczenie na rząd, który przewódców ich wtrącał do więzienia.

II.

Flota zbliżała się do strefy blokowanej i był czas, aby zjawiły się towarzyszące jej niszczyciele torpedowców. Wszyscy ich wyglądali i nagle odezwało się wołanie: „Oto są!” Dżym odkrył drobniutki dym na widnokręgu i widział, jak w miarę zbliżania się, zamianiał się w szybko płynące okręty. Podziwiał zręczność, z jaką na tym olbrzymim, wszelkich dróg pozbawionym oceanie, odnalazły transport, podziwiał smukłe okręty o czterech niskich, zuchwale sterczących masztach. Te morskie teriery, powleczone cienką stalową skórą, miały ogromnie silne maszyny. Pędziły po falach z szybkością pociągu pospiesznego, zostawiając za sobą wirującą, szumiącą pianę. Widząc te kołyszące się gwałtownie, to

w jedną, to w drugą stronę rzucające okręty musiano się dziwić, to że ludzie na nich wytrzymać mogli, nie potłuczeni na śmierć. Dżym nie mógł im się dość napatrzeć. Okręty wydawały się nieustrudzone, w szalonym pędzie przepływały między statkami transportowymi, kreśląc na wodzie pianiste fantastyczne arabeski, mężczyźni zaś znajdujące się na nich bezustannie śledzili wroga.

Na okrętach transportowanych panowało naturalnie wielkie wzburzenie. Dżym w głębi duszy przejęty był śmiertelną trwogą, lecz ukrywał się z tem przed sarkastycznymi chłopakami, którzy żartowali sobie tak samo z łodzi podwodnych, jak z kwaszonej kapusty, precli i limburskiego sera. Dżym doszedł do przekonania, że oni w rzeczywistości pragnęli spotkania z łodzią podwodną; naturalnie, że nie chcieli być storpedowani, lecz liczyli na to, że torpedowiec o stopę lub dwie chybi celu, oni zaś będą mieli w domu coś zajmującego do opowiadania.

Podniosła się burza, lodowaty wichur biczował wodę, mgły zasłoniły widok, lecz wciąż jeszcze małe morskie teriery polowały we wszystkich kierunkach i tkwały pianiste girlandy dokoła transportowca dniem i nocą. Jak im się udawało w ciemności unikać zderzeń, to było nie do pojęcia. Dżym leżał nie śpiąc w swojej kajucie i wyobrażał sobie, że lada chwila torpera jakby ostrą dźwidą przeszyje dolny pokład, gdzie są właśnie znajdował.

(C. d. n.)

Nowiny z dnia.

Lwów, 20 maja.

REPERTUAR TEATRU MIEJSK. WE LWOWIE:

W sobotę o godz. 3-30 „Krakowiaci i gorale“, staraniem komitetu rozrywek dla młodzieży.

W sobotę o godzinie 7-30 „Bal maskowy“, opera w 3 aktach Verdiego.

W niedzielę o godz. 3-30 „Wierna kochanka“, komedia w 3 aktach Fijałkowskiego.

W niedzielę o godz. 7-30 „Zydówka“, opera w 4 akt. Halevy'ego. (Gościnnie występ Pauliny Schlesinger).

W poniedziałek o godz. 7-30 „Wielki wieczór baletu“, (Gościnnie występ N. Kirsanowej i A. Fortunata).

We wtorek o godzinie 7-30 „Sprzedana naręczona“, opera w 3 akt. F. Smetany. (Dyryguje Oskar Nedbal).

We środę o godz. 7-30 „Faust“, opera w 3 aktach Gounoda. (Gościnnie występ A. Didura).

Po każdym przedstawieniu wieczornem czekają wozy tramwajowe do użytku Publiczności we wszystkich kierunkach.

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO, Gródecka 2 b:

W sobotę o godz. 7-30 „Jedna i druga“, komedia w 3 aktach Kallasowej.

W niedzielę o godzinie 3-30 „Kontrolor wagonów sypialnych“, farsa w 3 aktach Bissona.

W niedzielę, poniedziałek, wtorek i środę o godz. 7-30 „Jedna i druga“, komedia w 3 aktach Kallasowej.

REPERTUAR TEATRU NOWOŚCI, ul. Słoneczna:

W niedzielę o godz. 3-30 „Taniec szczęścia“, operetka w 3 aktach R. Stolza.

W niedzielę o godz. 7-30 wiecz. „Kuzynek z Honolulu“, operetka w 3 aktach.

W poniedziałek o godzinie 7-30 „Dudek“, farsa w 3 aktach Feydeau (premiera).

We wtorek o godz. 7-30 „Dudek“, farsa w 3 aktach Feydeau.

We środę o godzinie 7-30 „Kuzynek z Honolulu“, operetka w 3 aktach Kinneke.

Bilety do Teatru Nowości sprzedaje kasa zamawiań w teatrze Wielkim wejście od ul. Legionów w dzień zaś przedstawienia od godziny 6 popoł. w Teatrze Nowości (Pasaz Hermanów).

REPERTUAR BIURA KONCERT. M. TUERKA:

Niedziela 21 maja: „Stworzenie świata“, oratorium J. Haydna.

Wtorek 23 maja Adam Didur, I. koncert.

Piątek 26 maja Adam Didur II. koncert.

REPERTUAR TEATRU UKRAIŃSK. tow. Besida:

Sala Łysenki Szaszkiewicza 5.

Sobota dnia 20 maja: „Miss Hobbs“, komedia w 4 aktach K. Gerom. (Premiera). Początek o godz. 7-30.

Niedziela dnia 21 maja: popoł. „Marusia Bohusławka“, histor. dramat w 4 aktach M. Staryckiego.

Niedziela dnia 21 maja: wieczorem „Nadzieja“, socjalny dramat w 4 aktach H. Hajermansa.

PODROŻENIE DZIENNIKÓW.

Wszystkie dzienniki krakowskie i warszawskie podniosły cenę z 20 na 30 mk. Ustawiczny wzrost drożyzny, który stale powiększa koszty wydawnicze, czyni też słowo drukowane coraz mniej dostępne. Odnosi się to tak do gazet jak książek. Na ich cenę odbija się przede wszystkim szalona drożyzna papieru, którego produkcja w kraju jest niewystarczająca, co właściciele fabryk w niełitościwy sposób wyzyskują, a dowóz papieru z zagranicy jest ogromnie kosztowny z powodu horrendalnych cel, nałożonych przez nasz rząd.

„WIELKI WIECZÓR BALETU“ z gościnnymi występami N. Kirsanowej i A. Fortunata, który stale wypełnia widownię po brzegi, wnet już zejdzie z repertuaru. Z powodu bardzo licznych zgłoszeń wieczór ten dany będzie raz jeszcze w Teatrze Wielkim w poniedziałek 22 bm. W dzień ten obowiązywać będą 30-proc. zniżki dla inteligencji. Na ostatnim przedstawieniu tego baletu byli obecni w Teatrze Wielkim goście francuscy, z których jeden korespondent pism paryskich wyrażał się z największymi pochwałami o tej imprezie i zażądał zdjęć fotograficznych do reprodukcji.

„WIERNIA KOCHANKA“. Dla jak najszerzych warstw i dla przyjezdnej publiczności daje Teatr Wielki tę przemilną, słoneczną komedię w niedzielę po południu.

„DUDEK“, arcykomiczna farsa, której premiera odbędzie się w poniedziałek w Teatrze Nowości, wzbudziła bardzo silne zainteresowanie, czego dowodem jest już dziś silny pokup biletów. Pierwszorządna obsada tej farsy i doskonała treść pozwalają spodziewać się, że „Dudek“ utrzyma się dłużej na repertuarze Teatru Nowości.

NOWA ORGANIZACYA SAMOPOMOCY INWALIDZKIEJ. Przed kilku dniami powstała we Lwowie nowa instytucja p. n. „Zjednoczenie Ekonomiczne Polskich Inwalidów Wojen“, która postawiła sobie za zadanie, o ile możności własnymi siłami inwalidów, pomóc dla ekonomicznie słabszych z pośród siebie, w szczególności założyć spółdzielcze warsztaty rzemieślnicze, pomóc osadnikom w zagospodarowaniu się, stworzyć hurtownię dla kioskarzy lwowskich i t. p. W radzie nadzorczej Zjednoczenia znalazło się grono osób o znanych we Lwowie nazwiskach, zwłaszcza z działalności humanitarnej. Do zarządu powołano p. dra Durkacza, p. Preisnera i p. dra Polla.

SZCZEPIENIE OCHRONNE OSPY. Fizykat miejski zwraca ponownie uwagę, że przymusowemu szczepieniu ochronnemu przeciw ospie podlegają dzieci urodzone w czasie od 1 kwietnia 1921 do 31 marca 1922 i urodzone w roku 1915, t. j. w 7 roku życia; nadto wszystkie osoby, które wskutek jakichkolwiek przyczyn nie były jeszcze zaszczepione, względnie rewakurowane w poprzednich latach. Lekarze miejscy szczepią bezpłatnie ospę codziennie o godz. 5 po południu w następujących lokalach: Dzielnica I. dr. Niemętowski w szkole im. Maryi Kocopińskiej, ul. Zielona 10; dz. II. dr. Dolński w Ochronce dla dzieci, ul. Bema 7; dz. III. dr. Litwiniowicz w szkole im. św. Marcina męskiej, ul. Marcina 6; i dr. Landau w szkole im. Reja, pl. Gołuchowski 9; dz. IV. dr. Jaszczurowski w szkole męskiej im. Zimorowicza, ul. Łyczakowska 157; dz. V. dr. Kielanowski w szkole im. Mickiewicza, ul. Rutowskiego 11; dz. VI. dr. Wernicki w szkole im. Maryi Magdaleny, ul. Sapiehy 11; dr. Damm w Fizykacie miejskim, Ratusz I. p. codziennie od godz. 10—11 przed południem.

KURSY WALUT. P. K. K. P. wczoraj placowała za 1 dolara od 3.920 — 3.960, dol. kanad. 3.802 — 3.841, marki niem. 13.70, franki franc. 365, fr. belgijskie 330, fr. szwajcarskie 764, kor. czeskie 74, kor. duńskie 839, kor. austr. stempl. 0.40, floreny holenderskie 1.524, f. szterl. 17.750 mk. Na giełdzie oficjalnej notowano obce waluty nieco niżej.

UJĘCIE FALSZERZY DOLARÓW. We Lwowie ujęto szajkę falszerzy dolarów, którzy banknoty 1, 2 i 5-cio dolarowe przemalowywali na 100, 20 i 50 dolarowe.

Między innymi aresztowano kandydata rabinackiego Lazara Taube, syna rabina z Sasowa.

UJĘCIE FALSZERZY NICI. Fischer Fechtelwoll wraz ze spółnikami sprowadzał z Łodzi nawiął je na słupki drewniane i sprzedawał w pasku pod etykietą głośnej wiedeńskiej firmy Harlanda. Policja „fabrykanta“ wraz ze spółnikami aresztowała.

CENY ZBOŻA. Na giełdzie zbożowej we Lwowie pszenica i żyto zdradza tendencję zniżkową. Wczoraj żądano za 100 kg. loco stacya ładowania: żyta od 13.500 — 13.900, pszenicy 18.400 — 18.600, jęczmienia 11.400 — 11.800, kaszy hreczanej 23.600 — 24.600, maki żytniej 60 proc. 21.700 — 22.000, pszennej 60 proc. 28.000 — 28.300, 40 proc. 31.800 — 32.100 Mkp.

JAK SIĘ URZĘDUJE W INSPEKTORACIE SKARBOWYM W BUCZACZU. Kilkakrotnie zażądałem do Inspektoratu skarbowego w Buczaczu, aby poinformować się u szefa biura w sprawach podatkowych. Personal biurowy kazał mi czekać do 11-tej godziny, gdyż dopiero o tej godzinie pan sekretarz skarbowy zwykle przychodzi do urzędowania. Stwierdziłem, że pan Nowacki, naczelnik Inspektoratu, nie może wcześniej do biura przychodzić, gdyż mu jego bardzo liczne obowiązki pozasłużbowe na to nie pozwalają. Ma bowiem dużą gospodarke, kilka par koni i krów, parę dużych kompleksów dzierżaw w okolicy i w samym Buczaczu, niema więc czasu na urzędowanie, które załatwiają za niego przeważnie siły pomocnicze i manipulacyjne.

Pan Nowacki bowiem jest mistrzem w wyzyskiwaniu sił ludzkich. Zamiast postarać się o stałego woźnego do biura, wysługuje się siłą pomocniczą, miejscowym bezrolnym chłopem, którego używa do spełniania funkcji nie w biurze, lecz na swem gospodarstwie. Gdyby zapracowane chłopisko okazało w czemkolwiek niezadowolone, natychmiast straciłoby posadę. Cierpi więc i ludzi się nadzieją stabilizacji. O sposobach nakładania daniny na podatników napiszę w następnej korespondencji.

ARESZTOWANIE ZŁODZIEJKI I JEJ KOCHANKA. Helena Leśniewska karana za kradzież aresztem, zapragnęła nieco zarobić. W tym celu objęła obowiązki służącej u radcy skarbu Wursta, zam. przy ul. Supińskiego.

W krótkim czasie po tem skradła tu znaczną ilość garderoby, bielizny, biżuterii i srebra stołowego, wartości parę milionów i zbiegła. Komisaryat pol. z I. dzielnicy ujął Leśniewską i część rzeczy skradzionych zdołano jej odebrać. Złodziejka w śledztwie zeznała, że jej przyjaciel Ludwik Suszyński namówił ją do kradzieży, któremu też dała 12 srebrnych łyżeczek. Suszyńskiego, nieprzyznającego się do winy osadzono również w areszcie.

— ZNANY PRZEMYSŁOWIEC WARSZAWSKI FRANCISZEK BAYTEL nadesłał do Komitetu budowy II-go Domu techników pismo z zażądaniem złożenia 500.000 mk. na rzecz budowy — w tem 250.000 w materiale (szyby do okien).

Komunikaty.

× „ZYCIE“, Związek polsk. akad. młodzieży socjalistycznej, urządza dzisiaj (w sobotę) o godz. 5 wiecz. w lokalu organizacji krawców przy ul. Ormiańskiej 2, II. p. ogólne zebranie członków. Na porządku dziennym referaty delegatów na zjazd w Warszawie. Wstęp wolny dla członków „Zycia“ i sympatyków. Przed i po zebraniu można się wpisywać na listę członków u kol. sekretarza.

Sprawy partyjne.

* BACZNOŚĆ TOW. VII. OKRĘGU! w lokalu Z. Z. K., Gródecka 69, odbędzie się w poniedziałek o godz. 7 wiecz. zebranie partyjne z referatem tow. Skalaka na temat: „Przeobrażenia społeczne w Anglii współczesnej“.

Z ruchu robotniczego.

§ ZAW. ZW. SZOFERÓW I PRAC. AUT. we Lwowie wzywa członków na doroczne walne zgromadzenie w dniu 21 maja, w niedzielę, w ogrodzie Kościuszkowskim (Jeziuckim), restauracya — nie jak poprzednio podano, na Zielonej. Obecność wszystkich wymagana!

—3/

Zarząd

§ BACZNOŚĆ KRAWCY I KRAWCZYNI! Z powodu braku pracy należy Lwów omijać. Zarząd Związku pracowników igły we Lwowie.

§ TOWARZYSZE MURARZE Z PROWINCYI. Z powodu braku pracy dla miejscowych murarzy we Lwowie nie przyjeżdżać tu w poszukiwaniu roboty. Zarząd Związku.

§ BACZNOŚĆ FOTOGRAFOWIE! Z powodu akcji cennikowej omijajcie Lwów!

§ OSTRZEŻENIE! Towarzysze piekarze! Złoczów omijać aż do odwołania z powodu strejku.

3 RAZY JESZCZE zatańczy a potem umrze TANCERKA MERISTA

Kurtyzana Cezara Borgia najpiękniejsza kobieta na dworze rzymskim. Oto treść słynnego i sensacyjnego dramatu pod tytułem

„WŁADZA TYRANA“, wyświetlango obecnie w „Marysience“ i „Koperniku“.

O obniżkę cen mięsa.

Z inicjatywy Urzędu walki z drożyzną odbyła się wczoraj w biurze prez. Neumana konferencja w sprawie akcji o obniżenie ceny mięsa. Urząd walki z drożyzną zastępował dyr. Maurizio, poza tem w konferencji brali udział pp. Ponicki w zastępstwie wojewody, Krzysztalo-wicz, Stobiecki, Kwiatkowski z ramienia miasta, oraz radni Chrystowski i Rybicki z ramienia ko-operatyw.

Po obszernej, przeszło dwugodzinnej dyskusji, postanowiono przedstawić p. Michalskiemu, jako naczelnemu komisarzowi, szereg postulatów i projektów dla postępowania w tej akcji. Zażądano przede wszystkim przeprowadzenia rewizji

uprawnień do handlu bydłem i mięsem (sam Lwów posiada ich ponad 800), dalsze zaprowadzenia miejskich kas mięsnych we wszystkich miastach, gdzie odbywają się centralne targi na bydło. Postanowiono zażądać również wprowadzenia specjalnych legitymacji kontrolnych dla tych, którzy uprawnienia na dalszy handel otrzymają.

Wielki nacisk kładziono również na rolę gminnych zakładów aprowizacyjnych, jaką im ta akcja narzucić musi. Potrzebne fundusze na ten cel zapewnił nim Michalski.

Postulaty te przedstawione będą Naczelnemu Komisaryatowi walki z drożyzną.

Czekamy rezultatów.

Wschodnia Galicya w Genui.

W artykule pod tym tytułem pisze organ ukr. soc.-demokratycznej partii „Zemla i Wola”:

„Sprawę wsch. Galicyi trzeba dalej uważać za zostawioną w zawieszeniu. Genujska konferencja zrobiła dla niej tylko tyle, że stała się ona głośna, że polski rząd przekonał się, iż nie jest w stanie rozstrzygnąć jej pod abażurem swych państwowych aspiracji. Ta niewygodna dla niego kwestya wykazała odrazu swą wielką wagę i swój ostry stan zapalny, nad którym nie można przejść do porządku dziennego

Zresztą czyż mogła inne stanowisko zająć bankrutująca konferencja genujska? W sprawie wsch. Galicyi objawiła ona tę samą bezsilność, jak i w innych sprawach, które miała uregulować. Zwyciężył egoistyczny punkt widzenia poszczególnych państw, daremnie starający się zasłonić figowym listkiem idei odbudowy świata”.

Nota polska do Finlandyi.

Zmiana stanowiska Finlandyi wobec Polski która między innymi wyraziła się w nieratyfikowaniu, dotychczas przez sejm helsingforski umowy warszawskiej, wywołała oświadczenie złożone imieniem rządu polskiego posłowi finlandzkiemu przez p. Stesłowicza, zastępcę prezydenta ministrów i ministra spraw zagranicznych.

Min. Stesłowicz prosił mianowicie posła finlandzkiego, aby zakomunikował swemu rządowi że dalsze trwanie Finlandyi w pozycji, zajętej ostatnio wobec Polski musi się odbyć w sposób stanowczy na stanowisku Polski wobec Finlandyi. Rząd polski dotychczas bardzo interesował się losami Finlandyi, czego niejednokrotnie składał dowody. Zainteresowanie to, będzie jednak musiało ustąpić, jeżeli Finlandya nie zrewiduje obecnego swego wobec Polski stanowiska.

WYROK NA MORDERCÓW GLIWICKICH.

KATOWICE. 19. maja. (Pat.) Międzyszojski trybunał w Opolu wydał wczoraj po południu wyrok w sprawie wypadków gliwickich. Oskarżony Zaczek został skazany na dożywotnie więzienie za udział w napadzie na wojska francuskie w Sobieszowicach i za zamordowanie Seichtera funkcjonariusza koalicyjnego, — drugiego oskarżonego starszego sekretarza kolejowego Krömera z Gliwic jako przewodniczącego Selbstschutzu skazano na 6 lat domu karnego, kupca Wowrę na 10 lat domu karnego, oskarżonego Pytlicza i Maleszę skazano na 10 i 5 lat domu karnego za udział w zamordowaniu

O TEKĘ MINISTRA ROLNICTWA.

WARSZAWA, 19. 5. Prezydent ministrów przychylił się do prosby p. Raczyńskiego, który zgłosił dymisyę ze stanowiska ministra rolnictwa i dóbr państwowych, i objęcie teki ministra rolnictwa zaproponował posłowi Trzcickiemu (N. Z. L.). Propozycyi tej p. Trzcicki nie przyjął. W pewnych kołach jako kandydata na następcę p. Raczyńskiego wymieniają działacza w Poznaniu i znawcę spraw rolnych p. Adolfa Bnin-

Z kroniki bandytyzmu.

We wsi Komborni pow. krośnieńskiego onegdaj nocą przez dach wdarto się dwóch uzbrojonych w rewolwery bandytów do mieszkania nauczycielki Maryi Nowak. Zagroziwszy jej śmiercią, opryszkci zrabowali 12.000 mk., poczem zbiegli.

Koło wsi Przylęki pow. kolbuszowskiego, nocą 12 bm. powstał w lesie pożar. Ludność pobliskich wsi pospieszyla na ratunek i w przeciagu paru godzin pożar ugaszono. Spaliło się 15 morgów lasu wartości milionowej. Las ten jest własnością dra Henryka Koliszera. Policja przypuszcza, że pożar ten powstał wskutek podpalenia.

Dnia 26 z. m. koło Milanówka dwóch bandytów w czasie legitymowania ich przez dwóch posterunkowych strzałami rewolwerowymi zastrzelili policyantów. W parę dni potem ujęto 25-letniego Romana Chełmińskiego. Onegdaj stanął on przed sądem doraźnym w Warszawie. Na rozprawie przyznał się do zbrodni, podając, że zwolniony z wojska, był bez zajęcia. Wówczas kole-dzy namówili go do kradzieży i rabunków. Strzelał do policyantów dlatego, że nie chciał być aresztowanym. Trybunał skazał go na karę śmierci

W lesie tenczyńskim za Kralowem, koło kopalni „Krystyna“ znaleziono zwłoki ubrane w resztki munduru wojskowego. Z odnalezionych dokumentów stwierdzono, że był to żołnierz Tadeusz Sokół, rodem z Tomaszowa. W pobliżu trupa znaleziono zardzewiały rewolwer. Zarządzono śledztwo w celu ustalenia, czy zmarły popełnił samobójstwo, czy też został zamordowany.

PRZEMYSŁ POLSKI A DŁUGI ZAGRANICZNE.

WARSZAWA. 19. maja. W przyszłym tygodniu udaje się do Londynu delegacja Związku przemysłowców włókienniczych celem podjęcia rokowań z przemysłowcami angielskimi w sprawie uregulowania długów przedwojennych. Załatwienie jej jest o tyle pilne, iż dn. 1. września upływa termin ogłoszonego w swoim czasie przez rząd angielski moratorium, a w związku z tem wyniknąć mogą dla przemysłu naszego konsekwencye, już teraz budzące największe obawy.

DWA MILIARDY NA BUDOWĘ SZKÓŁ.

WARSZAWA, 19. 5. W związku z uchwaloną przez sejm ustawą o budowie szkół, rozpoczęte zostaną niebawem roboty przy budowie szkół. W r. b. przeznaczono na ten cel 2 miliardy marek.

REORGANIZACJA OCHRONY GRANIC WSCHODNICH.

WARSZAWA. 19. maja. (tel. wł) Na dzisiejszym posiedzeniu Rady ministrów, minister spraw wewnętrznych przedstawił projekt ustawy w sprawie reorganizacji ochrony granic wschodnich. Projekt polega na przekazaniu Ministerstwu spraw wewn. ochrony granicy wschodniej nie tylko co do wykonania służby, lecz i co do zadań wchodzących obecnie w zakres działania batalionów celnych.

3 Teatru Nowości.

„KUZINEK Z HONOLULU“ operetka w 3 aktach Edwarda Künnekego, tekst polski Lecha Rollisona. 16. maja 1922.

Powyższa operetka tem się odznacza, że posiada wszelkie dane, by jak najrychlej zejść z repertuaru. Faktycznie szkoda było wysiłków, szkoda tych prób wyczerpujących i kosztów poniesionych dla wystawienia utworu, nie mającego w sobie nic takiego, czem można byłoby słuchacza zainteresować i rozerwać. Zarówno koncepcya sama jak i jej przeprowadzenie są mdłe, nudne i zaprawione takim rodzajem głupoty z której nawet zaśmiać się nie można. Jest tam wuj Placyd, który ciągle mówi tylko o jedzeniu i pićiu, jest jego żona Kunegunda, otaczająca troskliwością żółdek swego męża, ich siostrzenica Julia, zakochana w głupi sposób w swoim kuzynie Kamilu de Veert i jeszcze kilka nie interesujących postaci.

Muzyka skomponowana przeważnie na znanych i oklepanych motywach z wyjątkiem kilku tematów (w II. akcie) o charakterze egzotycznym, dość ciekawie i dowcipnie zinstrumentowanych. W akcie I. pieśń Julii „O srebrny księżycu“ i w II. akcie „Skończona bajeczka“, dalej pieśń Habakuka „Dziesięć lat przebyłem“ oraz dyalog Julii i Habakuka „O miły mój“ — wyróżniają się wśród innych melodii jako udatne, jednakże mają tę właściwość, że początek każdej melodii jest ładny, a dalszy ciąg już gorszy. Chóralne koncepcye odpowiadają swą wartością całości, ale zespół w II. akcie podczas efektu świetlnego wybija się nieco ponad inne. Przygrywka do III. aktu mogła być bez najmniejszej szkody skreślona, ho jest brzydka i ordynarna.

Najlepszą częścią operetki były produkcje zespołu baletowego. Poza tem ładny był księżyc, gdyby tylko nie wracał zaraz tą samą drogą po odbyciu pół-metrowej przestrzeni.

Wystawa była staranna, artyści grali jak zwykle znakomicie i robili co mogli, by operetka jak najlepiej wyszła, ale przysłowie powiada, że podobno i w Paryżu, nie zrobią z prosa ryżu.

Władysław Gołębiowski.

MADESLANE.

Na Sezon letni!
Najwykwintniejsze stroje damskie
jedynie najnowsze modele zagraniczne oraz bieliznę damską

poleca

D. Eisenberg

Lwów, Jagiellońska 11 a.

ADWOKAT

Dr. N. BATLER

obrońca w sprawach karnych ustanowiony uchwałą Izby Adwokatów substytutem po bp. adw. Dr. J. FELDZIE prowadzi kancelarję we Lwowie, ul. Halicka 21/II p

TERMOMETRY GORĄCZKOWE
„UEBE“ i „FRAMER“
PRÓBOWANE i CECHOWANE.
HURTOWNIE i DETALICZNIE.
Leon Popel Lwów, Legionów I. 1.
TELEFON 458 i 459.

KAZIMIERZA CZAPIŃSKIEGO:

„Czarna Ofenzywa“

Cena 150 Mkp.

Do nabycia w Administr. „Dziennika Lud.”

Listy z Genui.

9. maja.

WATYKAN A SOWIETY.

Mówią, że dziś panuje w okolicach konferencji nastrój bardziej optymistyczny. P. Barthou tak mówił do dziennikarzy francuskich o południowej godzinie. Spodziewają się odpowiedzi bolszewików na godzinę 1-ą, na godzinę 3-ą popołudniu, Lloyd George spodziewa się tej odpowiedzi na jutro rano. Zdolni aktorzy umieją budzić ciekawość, organizować nastrój: nie spieszą się. Aktor niemiecki Moissi, który bawił tutaj i przyglądał się teatrowi konferencji, twierdzi, że nie widział w życiu większego aktora, niż Lloyd George. Nie wątpię o prawdę: bolszewicy wytrzymują z nim konkurencję, a może go przewyższają; mają niewyczerpane źródło świeżego, nieprzycięmionego kulturowo talentu scenicznego.

Tymczasem pracuje p. Schanzer. Opowiada, że ten prawnik włoski i senator, jednak specjalista od praw konstytucyjnych, odwołał się do pomocy senatora Scialoja, wielkiego romanisty włoskiego, profesora prawa rzymskiego przez lat wiele w uniwersytetach włoskich, aby wypracować formułę, którąby mógł w Belgii uchodzić za obrońcę własności prywatnej, a jednocześnie w Rosji za obrońcę własności unarodowionej. Wydawałoby się to ludziom, obdarzonym tylko zdrowym rozsądkiem, rzeczą prosto niemożliwą. Ale niemożliwe bywa w Genui prawdopodobnym, tak jak nieprawdopodobne w warszawskim Sejmie — oczywiście i koniecznym.

I oto dziś Belgowie mają takie miny, jak gdyby mówili: nie trzeba tracić nadziei, wyjście się znajdzie. I o dziwo, optymizm tu ma źródła kościelne. A mianowicie przybył do Genui monsignor Pizzardo, wysłannik Papieża, poprzedzon dawniej przez don Sturzo (szefa partii katolickiej, zwanej tutaj popularnie „Pi-Pi“ — partito popolare). Don Sturzo już dawniej pracował tutaj nad zbliżeniem bolszewików do delegacji, zabiegał, tłumaczył. Pierwszy był monsignor Signori, drugi Don Sturzo, trzeci monsignor Pizzardo. Ten trzeci przyjechał z „papierem“, w którym zostały spisane żądania papieskie wobec Sowietów. Papież prosi, aby w ostatecznym pakcie z Sowietami zostało zastrzeżeniem, że wolno pracować w Rosji nad zbliżeniem kościołów, że ta propaganda nie będzie uważana za polityczną. Dokument ten zawierał i paragraf, dotyczący zwrotu majątków kościelnych. Ale po awanturach z paragrafem siódmym Memorandum — został wykreślony: Papież mianowicie uważał, że nie ma tytułu, gdy chodzi o sprawy tak wielkie, tak ze stanowiska tradycji kościelnej historycznej, epokowej, jak pojednanie kościołów, jak połączenie obu kościołów w jeden, do obstawiania przy obronie interesów prywatnych, przy obronie prywatnej własności w unarodowionej własności rosyjskiej.

I monsignor, który przywiózł pro memoria papieskie do Genui zjechał do katolickiego ministra belgijskiego Jasparsa. Temu zdawało się, gdy się dowiedział z czym wysoki dostojnik kościoła zjeżdża do Genui, że mu cegła z dachu spada na głowę. Jaki? Kościół rzymski opuszcza nas, kapitalistów belgijskich? Kościół uważa, że można zrzec się własności na korzyść długoletniego użytkownika? — Czy to nie wszystko jedno? Czy własność jest wieczna? Czy prawo nie zna dziś coraz częściej wyłączenia dla celów publicznych? I p. Jaspars zamyślił się. Papież żąda porozumienia z sowietami! Kurya papieska nie myli się. I p. Barthou ze zdziwieniem zauważył, że p. Jaspars, tak bezwzględnie pewny swego w zeszłym tygodniu, rycerz własności, bohater z pod znaku „własność albo śmierć“ — dziś waha się. A że p. Barthou ma rozkaz podpisania dokumentu w tym tylko wypadku, jeżeli Belgowie go podpiszą, zadzwonił do p. Fromageot, radcy prawnego delegacji francuskiej, zaczął się radzić p. Seydoux, autora formuły ugodowej i zaczął rozmawiać za pośrednictwem aparatu Hughes'a z Paryżem.

Paryż? W Paryżu istnieje jedna tylko sprawa: odszkodowania niemieckie. I wszyscy myślą o terminie 31. maja. A jeżeli Niemcy nie zapłacą? Pójdziemy zajmować porzeczne Ruhry?

Tak wygląda dziś Genua. Znudzone, rozjeżdżają się delegacje, przepołowione, pozbawione ekspertów. Zastaje się szanowanych pieniędzy, potrzebnych w kraju, a tutaj przelanych do kieszeni hotelarzy, i restauratorów.

STANISŁAW POSNER.

Sklep Administracji „Dziennika Ludowego“

mieści się przy UL. SZAJNOCHY L. 2.

Tu przyjmuje się ogłoszenia i prenumeratę. — Tu są do nabycia wszystkie wydawnictwa Lud. Spół. Tow. Wydawniczego.

„Działacz narodowy przy robocie“.

STANISŁAWÓW, w maju.

Jak sprzeczne są hasła, głoszone przez patryotów z pod „narodowego“ znaku z ich czynami, można pisać całe tomy. Dowody na to można brać ze sejmu, z organizacji narodowych i t. d. Szczególnie czuły są ci patryoci wówczas, gdy w grę wchodzi ich kieszeń. Kieszeń jest achillesową piętą ich przekonań politycznych. Gdy chodzi o kieszeń, wówczas hasła narodowe i bogoojczyźniane idą w kąć. Ze panowie z pod znaku N. D. w Stanisławowie niczem się nie różnią od swoich innych kolegów z przekonań politycznych, niech posłuży ostatni fakt, jaki wywołał duże poruszenie wśród tutejszych „narodowców“. Oto radca skarbowy tut. Dyr. skarbu p. Leszczyński, były prezes organizacji narodowej, członek, czy nawet prezes Sokola, członek zarządu powiatowego komitetu, członek wydziału „Rozwoju“ etc. etc., jednym słowem jeden z najruchliwszych i najbardziej zacofanych matadorów tutejszej ND, który wszędzie i zawsze nawoływał „kochajmy się“, który w każdym Rusinie widział co najmniej dyabła, na widok żyda groziła mu apopleksja, który propagował na każdym kroku hasła rozwojowe „swój do swego“, który na samo wspomnienie „socjalista“ dosta-

wał kurczów wewnętrznych i gonił natychmiast do spowiedzi, jako prawy „Sodalis Marianus“. Miał on także tę achillesową piętę jak każdy „prawy i gorący“ patryota, gdy chodziło o... pieniądze. Oto powziął patryotyczny rada postanowienie sprzedać swoją kamienicę w Stanisławowie, a kupić coś podobnego na Śląsku, gdyż jak twierdzi, obecność jego na Śląsku jest bardziej potrzebna, gdyż „czerwony“ upiór tam się na dobre zakorzenił.

Pomyślał chwilę i sprzedał wbrew głoszonym hasłom „Rozwoju“ temu przez siebie zawsze wzgardzonemu Żydowi. Zabrał pieniądze pojechał na Śląsk i kupił tam cały kompleks (podobno 7 kamienic) odetchnął, wrócił do Stanisławowa i dalej głosi hasło „prez z Żydami“, „swój do swego“.

Chyba tego komentować nie potrzeba, gdyż fakta same mówią za siebie.

Ciekawi jesteśmy tylko, czy społeczeństwo tut. dalej bezmyślnie będzie słuchać przemówień po zgromadzeniach i konwentykach, różnych arcynarodowych szopek, Rozwojów itp., na których czule stoja ludzie, których czyny stoja w dyamentralnej sprzeczności z głoszonymi przez nich hasłami.

Cz.

3 sali rozpraw.

NAPAD RABUNKOWY I MORDERSTWO W LESIE.

W Chlewczanach (pow. Rawa Ruska) pełnił obowiązki t. z. wiernika lasowego niejaki Abraham Bringer. Funkcja jego polegała na wydawaniu drzewa z lasu i inkasowaniu opłat. Dnia 15. grudnia zeszł. roku, około godz. 4 popoł., gdy Bringer wracał drogą leśną do Chlewczan w towarzystwie drugiego wiernika Fränkla i gajowego Iwanowicza, padły z krzaka 2 strzały karabinowe, po których dwaj jego towarzysze rzucili się do ucieczki, Bringer zaś ranny w nogę, pozostał na miejscu. W tej chwili trzecia kula trafiła go w serce.

Sledztwo policyjne rzuciło podejrzenie na trzech parobków chlewczanских Marcina Chrobaka, Kornyle Muchę i Piotra Dziobę, których zaraz aresztowano. Mucha przyznał się natychmiast do udziału w zbrodni i opisał szczegółowo przebieg całej sprawy.

Mianowicie za namową Chrobaka, urządzili wszyscy trzej w lesie zasadzkę, uzbrowszy się w karabiny. Dzioba stał na czatach, podczas gdy Chrobak z Muchą ułożyli się pod krzakiem z bronią gotową do strzału. Gdy nadeszli obaj wiernicy i gajowy, strzelił najpierw Chrobak, po nim Mucha, ostatni zaś strzał dał znowu Chrobak. Następnie obaj przeszukali zwłoki, przy których Chrobak znalazł 5.000 marek. Z tej sumy dał 2.500 mk. Musze, resztę zatrzymał. Dziobę zaś odszedł zaraz po strzałach.

Pomimo „sypania“ Muchy, (który liczył na uwolnienie, ponieważ ma dopiero lat 20), Chrobak i Dzioba wyparli się udziału w zbrodni, a i Mucha później pod wpływem Chrobaka cofnął swoje zeznania. Jednak rewizja przeprowadzona na miejscu zbrodni, gdzie znaleziono laski wystrzelonych naboju pod krzakiem, wskazanym przez Muchę, oraz zeznania Fränkla, który potwierdził, że denat. miał rzeczywiście przy sobie kwotę 5.000 mk., — ponadto zeznania innych świadków, wskazują na to, że Mucha za pierwszym razem wyznał całą prawdę.

Rozprawę rozpisano na dwa dni, prowadził sędzia Mayer, oskarża prok. Hryniewiecki, bronią adw. dr. Kulikowski i sędzia Antoniewicz (z urzędu).

DEFRAUDACYA 150 TYSIĘCY MAREK.

Senat orzekający pod przewodn. s. s. o. Lukianowicza rozpoczął wczoraj ponownie rozpatrywanie sprawy Jadw. Surzyńskiej, Kasyerki w firmie Lambert i Krzysiak i Stan. Stokłosinskiego, urzędnika tejże firmy, oskarżonych o sprzeniewierzenie wymienionej kwoty.

O braku 150 tysięcy mk. doniosła Surzyńska jednemu z dyrektorów firmy po obliczeniu kasy z dnia 3. 12. 1920. Sama też miała skierować podejrzenie na inną urzędniczkę firmy, która odnosiła pieniądze do Banku Przemysłowego.

W ciągu sledztwa, prowadzonego przez insp. pol. Bartla, następnie zaś przez insp. Łukomskiego obw. Stokłosinski, który jako osobisty przyjaciel właścicieli i wyższy urzędnik firmy, cieszył się wielkim zaufaniem, również skierował uwagę policyi na ową urzędniczkę. Jednak insp. Łukomski doszedł do przekonania, że sprzeniewierzenia nie dokonał nikt inny, jak tylko Surzyńska w porozumieniu z Stokł. Po aresztowaniu obojga sprawa zagmatwała się jeszcze bardziej, gdyż Surzyńska początkowo przyznała się do sprzeniewierzenia, twierdząc, że popełniła je na prośbę Stokłosinskiego. — Następnie, dowiedziawszy się, że Stokł. nie tylko nie przyznał się, ale zwałił całą winę na nią, odwołała swoje zeznania. Odtąd rozpoczyna się cały szereg sprzecznych zeznań obojga obwinionych. Ostatecznie w sledztwie sądowym oboje wyparli się wszelkiego udziału w przestępstwie.

Na wczorajszej rozprawie składali zeznania jako świadkowie dyrektorowie i kierownicy firmy dr. Osiński, dr. Świągost i Postępski, którzy wystawiali obw. Surzyńskiej jak najlepsze świadectwo, natomiast stwierdzili, że do owej urzędniczki, na którą również padło podejrzenie, nie mają wcale zaufania. Dotychczasowy przebieg rozprawy dostarczył zresztą tak mało rzeczowych dowodów winy oskarżonych, że p. Lubieniecki zastępca poszkodowanej firmy oświadczył, iż nie domaga się zwrotu szkody, gdyż

nie może żądać zasądzenia ludzi niewinnych.

Czy i trybunał stanie na tem stanowisku, wykaże dzisiejszy dzień rozprawy, w którym ma być przesłuchany także insp. Łukomski, główny filar oskarżenia.

Oskarża prok. Ferenz, obrona spoczywa w rękach adw. dra Kibitza i Pierackiego.

Świeży transport!
BARDZO ELEGANCKIE UBRANIA MĘSKIE wiosenne we
wszystkich kolorach Mp. 20.000—, 25.000—, 28.000— **wielki wybór.**
ELEGANCKIE UBRANIA SPORTOWE Mp. 16.000—
RAGLANY WIOSENNE Mp. 18.000—
 Ubrania dla chłopców we wszystkich kolorach i wielkościach po cenach najniższych.
BUCIKI ZAGRANICZNE BOX i szewro w cenie 9.000—, 7.500—, 7.200—.
firma „UNIVERSUM” Boursarda 5, i piętro (boczną ulicę Batorego).

DLA PIERSIOWO CHORYCH!

Każdy lekarz, ordynuje przy wszelkich chorobach dróg oddechowych, uporczywym kaszlu i t. d. najlepszy i jedynie wypróbowany środek

SUBPODOB „LAOKOON”

w każdej aptece do nabycia.

Zakłady chemiczne „LAOKOON” Spółka z ogr. odp. we Lwowie, Lindego 6.

3 wydawnictw.

Fiodor Dostojewski: „**CUDZA ŻONA I MAŻ POD ŁÓZKIEM**”. Z rosyjskiego przełożył Sydir Twerdochlib. Lwów 1922. Nakładem Lud. Spółdzielczego Tow. Wydawniczego.

Miłą niespodzianką dla publiczności interesującej się więcej zjawiskami ze świata literacko-artystycznego niż cedułkami giełdowymi, jest niniejsza książka, wydana przez ruchliwą firmę, obejmującą swą działalnością wszystkie dziedziny literatury od poważnych ekonomicznych, społecznych i politycznych rozpraw do lekkiej nowelistyki najlepszej gildyi.

Wielki geniusz Dostojewskiego znany jest na ogół jedynie z posępnej, mrocznej strony, jako wnikaający w przepastne głębiny duszy ludzkiej, gdzie jaźń, owiana tragicznym cieniem niepoznawalności, staje się żywiołem napół mistycznym, który dla trzeźwego, realistycznego umysłu, przedstawia cechy psychopatyczne, zbliżające do pogranicza obłądki. Niniejsze nowele, podane pod tytułem brzmiącym bardzo oryginalnie, odbiegają w treści i przeprowadzeniu od ogólnego typu twórczości D., choć w gruncie rzeczy ujawniają wszystkie właściwości genialnego pisarza i myliłby się, kto by sądził po tytule, że znajdzie w nich coś z lekkością i pikanteryi nowelistyki francuskiej, z płytkości utworów przeznaczonych dla podrażniania niezdrowych instynktów erotycznych. Dostojewski nie umie się śmiać frywolnie, w jego śmiechu brzmi zawsze jakaś ciemna nuta czegoś przeczuwanego a nieznanego, co przejmuje lękiem, a pociąga jak otchłań. Wizyjność postaci i zdarzeń, będąca zasadniczym rysem twórczości rosyjskiego pisarza, w nowelach o satyrycznym nastroju, starającym się utrzymać lekkość i pogodę opowiadania, nie występuje oczywiście w pełnej swej niesamowitej grozie, ale jej nałot daje się wyczuwać wyraźnie. Nowele mają charakter humoresek i w tym zakresie twórczości Dostojewski z pewnością nie jest znany ogółowi polskiemu. Złośliwy sarkazm pod pozorami pogodnej dobroduszości przenika te utwory, przejawiając się najsilniej w „Krokodylu”, satyrze społecznej, nabierającej obecnie — jak tłumacz zaznacza — ze względu na stosunki rosyjskie — szczególnej wagi i osobliwego oświetlenia. Znamięta humoreska, która dała tytuł całości zbioru, mimo podejrzanej nomenklatury, nie ma w sobie nic z wyuzdania, drażniącego nerwy i sensem jej nie jest ów „liś figowy”, około którego kręca się zawsze wszystkie erotyczne opowiadania, lecz lekkostrawnie podana analiza z żarobliwego, satyrycznego punktu widzenia ujęta. W nowelach tych Dostojewski pozostaje sobą, mimo że przybrał uśmiech pogodny, z pod którego przebliska jego widmowa twarz duchowa.

Podnieść trzeba tłumaczenie, dokonane przez znanego literata, S. Twerdochliba. Jest ono pisane czystą, poprawną, wykwinną nawet polszczyzną. Umieszczone na końcu uwagi tłumacza objaśniają to, z jakiego niniejsze humoreski Dostojewskiego wyszły i przyczyniają się do pełnego zrozumienia ich charakteru.

Artur Ćwikowski.

OFICER odkomenderowany na studia absolw. medycyny był legionista poszukuje pokoju umeblowanego, z utrzymaniem lub bez najchętniej w okolicy Łyczakowa. Cena wedle umowy, za gizeczność dam deputat jednomiesięczny. Zgłoszenia pod „Swój” do Administracji.

ZAKŁAD dentystyczny przy ul. Kochanowskiego 16 przyjmie rutynowanego technika dentystycznego.

Chłopaków do nauki blacharskie przyjmie Cwenarski Lwów, ul. Staszica 5.

WIELKI zysk osiągną osoby każdego stanu, także kobiety w każdej miejscowości łatwo i bez przerw w swoim zawodzie przez sprzedaż pewnych, dobrych zbyt mających i tanich przedmiotów, bez żadnych znajomości zawodowych. — Przesyłka próbki 300 mk. **MICHAŁ HOROWITZ**, dom eksportowy, Kraków, ul. Dietla 1. 61.

Wielkie harmonium Kocykiewicza dwugłosowe z pedałami i fortepian dobry, dłuższy sprzedam ul. Kopernika 16 I p. na prawo, weranda.

FABRYKA MEBLI
 poszukuje
zdolnych i samodzielnych stolarzy
 do sporządzania pierwszorzędnych jadalń, sypialń, i innych urządzeń wchodowych w zakres robót stolarskich jakoteż **stolarzy do robót maszynowych.**
 Łaskawe zgłoszenia z zapodaniem warunków proszę nadsyłać na adres:
IZYDOR ZUCKERBE G tartak Drohobycz, pl. Borysławska 7.

„ETERNIT”
 Prawdziwy słynny, lupek asbesto-cementowy, patentu Ludwika Hatscheka, wyrabiany z najlepszego asbestu i cementu; najlżejsze pokrycie, jedyne uznane bezsprzecznie za istotnie ogniotrwałe.
 Dostawa tego bezkonkurencyjnego artykułu w każdej ilości na wschodnią Małopolskę wyłącznie i jedynie przez firmę:
HORSZOWSKI i S-KA
 Składy papy, wapna, gipsu, cementu, gontów, dachówek i wszelkich innych mat. budowlanych.
LWÓW, BOURLARDA 3 (boczną Batorego).

F. DOSTOJEWSKI.
Cudza żona i mąż pod łóżkiem
CENA 600 Mp.
 Do nabycia w „KSIEGARNI LUDOWEJ”
 Lwów [ul. Szajnochy 2
 i we wszystkich księgarniach w kraju.

Kim jesteś? Kim być możesz?
 Przeznaczenie, zalety, wady, zdolności. Prześlijcie swój charakter pisma lub zainteresowanej osoby, zakomunikujcie imię, rok i miesiąc urodzenia, ile osób najbliższej rodziny: na tych danych otrzymacie od uczonego psychografologa Szyllera-Szkolnika, (autora prac naukowych) listem poleconym naukową szczegółową analizę charakteru, określenie ważniejszych zdarzeń życiowych.
 Odpowiedź na szczere zadane pytania. Cenne wskazówki i rady. Praca naukowa p. Szyllera-Szkolnika zaszczycona mnóstwem odezwo i podziękowań w poczytnych pismach krajowych i zagranicznych. Analizę wysyła się po otrzymaniu mk. 950—.
 Jeśli wziąć pod uwagę, że wykonanie analizy wymaga kilku godzin poważnej umysłowej pracy, koszty ogłoszeń, pocztowy i t. p. wyżej oznaczona suma nie może wydawać się zbyt wysoka. Dla badań osobistych przyjmuje od godziny 12—7.
 Ch. Szyller-Szkolnik. „Tajemnica powodzenia”. Jak żyć i postępować, aby osiągnąć powodzenie w życiu. Najnowszy utwór Szyllera-Szkolnika. Szereg cennych rad, uwag i wskazówek, jak żyć i czynić, aby zwycięsko przeciwstawić się naszemu losowi, osiągnąć niezależność, moralne zadowolenie i dobrobyt. Niewielka, lecz bogata treścią książeczka ta, wydawnictwem nikomu nigdy nie sprzedawana i sprzedawacze się nie będzie, lecz dodaje się tylko, jako premium do każdej analizy.
 Nadzwyczaj ciekawej treści książki. Katalog ilustrowany darmo wysyła się. Na wysyłkę dołączyć znaczek pocztowy. Adres: **Psycho-Grafolog Szyller-Szkolnik, Warszawa, Wydawnictwo „Swit” Piękna 25.**

SUKNA

w wielkim wyborze na
ubrania męskie, sporto-
we, płaszcze, zarzutki,
kostjumy, płaszcze dam-
skie i t. p. — poleca

FABRYCZNY SKŁAD SUKNA
RALSKI & GROCHOLSKI

LWÓW, UL. RUTOWSKIEGO 7.
(naprzeciw Katedry).

Rok założenia 1881.

Alojzy Hübner

Lwów, Rynek 38
poleca

:: farby, oliwy, :: :: wyroby :: :: artykuły ::
smary, benzynę, szczotkarskie gospodarcze.

Dnia 20 maja 1922 r. zostanie otwarta
pod energicznym kierownictwem p. H.
Gorlitz

Pierwszorzędna Kawiarnia i Restauracja

„RENESEANS”

we Lwowie, 3 Maja 12. parter

poleca

śniadania i kolacje oraz pierwszorzędnej
jakości rozmaite napoje krajowe i zagran.
Bar poznański obficie zaopatrzone w
przekąski i napoje.

Natwęższy lokal w całej Polsce mieści
około 1000 osób.

Rendez-vous świata eleganckiego i ku-
pieckiego.

Dla wygody gości wprowadzono
w osobnych salach dozwolone gry w kar-
ty, szachy, domino, bilard i t. d.

Codziennie wieczór koncert słynnej or-
kiestry symfonicznej pod batutą znakomitego
kapelmistrza i znanego harfisty p. Jakubiezka.

Rowery, gramofony,
części ro-
werowe i gramofonowe, gumy
do rowerów, piłki nożne, części
zapasowe, pompy futbolowe

hurtownie i detalicznie poleca

Józef Katz, Lwów,
Pańska 1. 8.

Przyjmuje się rowery i gramofony do naprawy.

MASZYNY do szycia

i przybory do tychże, płaszcze i węże ro-
werowe i wszelkie artykuły sportowe —
poleca najtaniej **ABRAHAM FRIEDFELD,**
Lwów, Jagiellońska 9 — Wysyła na pro-
wincję odwrotnie.

Fabryka stampil Kauczkowych

ORAZ

**PIECZĘCIE, TABLICE,
MONOGRAMY, GRAWURY**
wykonuje po najtańszych cenach

**Roman Minkin Lwów, Leci-
sławów 29. pasaż**
Stalym odbiorcom znaczny opust. Zlecenia
z prowincji odwrotną pocztą. 3169

CHOROBY SKORNE i weneryczne zasta-
rzałe leczy od 11-1 i od 2-4

Dr. Osziłanyi Lwów, pl. Marjacki 6-7
I. p. II schody.

Wstrzykiwania Neosalversanu tylko przedpołudn.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. MICHAŁ SALPETER

Lwów, Sykstuska 17, ord. od 8-9 i 12-6.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. J. MUND b. sekund. szpitala wiedeń.
i lwowskiego — powrócił
ord. od 11-1 3-6, Lwów, Asnyka 1 (róg Pańskiej).

Lekarz chorób wene-
rycznych i skórnych **Dr. A. NADEL**

ordynuje od 12-1 i od 3-5 pop.

PLAC HALICKI 7 (NAD KAWIARNIĄ CENTRALNĄ)

CHOROBY weneryczne, skórne, zastarzałe
leczy specjalista

Dr. FRISCH ulica Wałowa 11.

TABLICE lane i malowane
wykonuje najtaniej

rytownik **I. Goldgeier** Lwów, Sykstuska 17.

STAMPILIE kauczukowe i metalowe
wykonuje najtaniej

rytownik **I. Goldgeier** Lwów, Sykstuska 17.

Tylko dla Pań! O 50 procent taniej jak
wszędzie wykonuje ko-
stylny, płaszcze, Blacharska 20

suknie specjalista **Józef Flick** II piętro Lwów.

Pończochy

Odsprzeda woom rabat.

fildecosse po 350, 500 i 750 Mp., jedwabne matowe po 2000 Mp. i 2250 Mp., we wszystkich
kolorach prawdziwe jedwabne po 3000 i 3250 Mp. — Rękawiczki wiosenne 1-a po 750
i 950 Mp. — Wykwintna bielizna męska i damska po konkurencyjnych cenach poleca

S. FEDER, Lwów, Sykstuska 7.

UWAGA NA FIRME S. FEDER I Nr. 7.